

Να υπάρξει συνέχεια...

Του ΣΠΥΡΟΥ ΔΙΝΑΡΔΑΤΟΥ

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ Τζαννετάκη μπορούσε να μην ήταν τίποτε άλλο από μία ασήμαντη παρένθεση στη σύγχρονη ελληνική ιστορία. Μια «κυβέρνηση θερινών διακοπών», όπως είχε ονομαστεί στον Μεσοπόλεμο, μετά την ανακήρυξη της «Βασιλείτου Δημοκρατίας», κάποια ολιγόμηνης διάρκειας κυβέρνηση **Θ. Σοφούλη**. Και όμως, χάρη στην υπευθυνότητα των μελών της και των κομματικών σχηματισμών που την εστήριξαν, κατόρθωσε να παρουσιάσει σημαντικό έργο.

Δεν πρόκειται να επαναλάβουμε εδώ όσα είναι και πρόσφατα και γνωστά, τον απολογισμό που έχει ήδη γίνει. Δεν μπορεί όμως κανείς να μην αναφέρει τον νόμο για την οριστική νομοθετική λήξη του Εμφυλίου Πολέμου και την αποκατάσταση όλων των θυμάτων του, που ολοκλήρωσε ό,τι είχε αρχίσει ο **Κ. Καραμανλής** το 1974 με την κατάργηση του ΑΝ 509 και τη νομιμοποίηση του ΚΚΕ και συνέχισε ο **Α. Παπανδρέου** με την αναγνώριση της εαμικής Εθνικής Αντίστασης. Δεν μπορεί επίσης να μην εξάρει κανείς το γεγονός ότι η κυβέρνηση Τζαννετάκη με τη βοήθεια και της *Νέας Δημοκρατίας* και του *Συνασπισμού της Αριστεράς* και της Προόδου όχι μόνο δημιούργησε το αναγκαίο πλαίσιο που επέτρεψε στη Βουλή να προωθήσει αποφασιστικά την κάθαρση, αλλά και προχώρησε στη θεμοθέτηση νομοθετικών μέτρων, όπως η τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής, που επιβάλλουν τη διαφάνεια στις κρατικές προμήθειες και τον έλεγχο από το Κοινοβούλιο στις διοικήσεις κρατικών οργανισμών και επιχειρήσεων και θέτουν σοβαρούς φραγμούς σε οποιαδήποτε διάθεση και τάση για επανάληψη των σκανδάλων και λεηλασία του δημοσίου χρήματος.

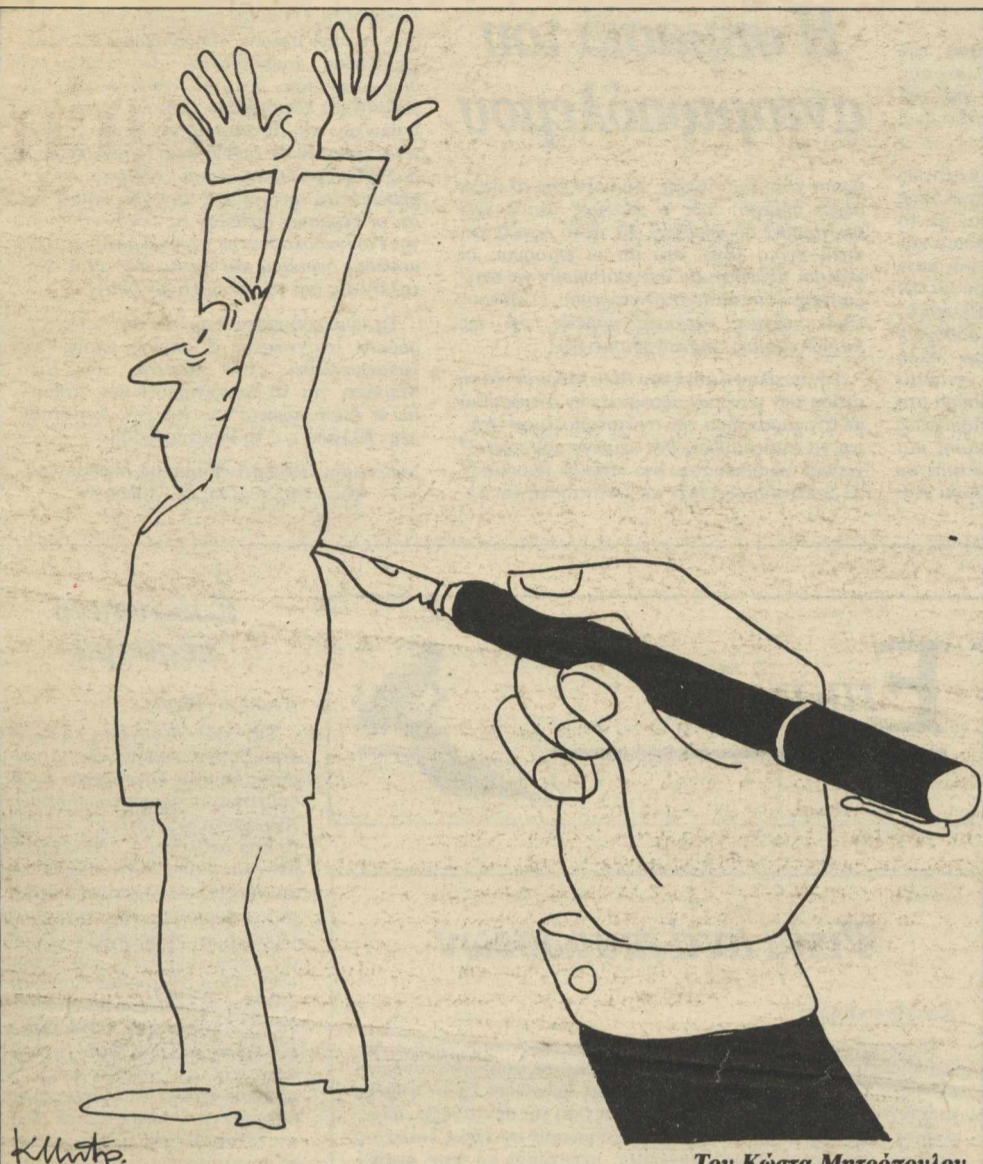
Μπορούμε να προσθέσουμε την κατάργηση του «απορρήτου» των τραπεζών και τα σοβαρά θήματα που έγιναν για την ανεξαρτησία της Δικαιοσύνης με τους κώδικες και της κρατικής τηλεόρασης απέναντι στην κυβερνητική κηδεμονία με τον σχετικό νόμο και την ίδρυση του Εθνικού Ραδιοηλεκτρικού Συμβουλίου.

ΕΙΝΑΙ βέβαιο ότι, αν η ΝΔ δεν διαζόταν να προχωρήσουμε σε εκλογές με την ελπίδα ότι θα αποκτήσει την περιπόθητη αυτοδυναμία και το ΚΚΕ δεν θεωρούσε - από κατ'όλοκληρονόμο - αδιανόητο να βρει συμβιβαστική λύση με την Κεντροδεξιά για την εισοδηματική πολιτική και τον προϋπολογισμό και συνεχιζόταν μερικούς μήνες ακόμα αυτό που από πικρία για τον χαμένο παράδεισο το ΠΑΣΟΚ ονόμασε «συγκυβέρνηση» ή «ακυβερνησία», η κυβέρνηση Τζαννετάκη και η Βουλή της 18ης Ιουνίου θα προσέφεραν και άλλες πολύτιμες υπηρεσίες στον τόπο και, τουλάχιστον, θα διασφάλιζαν απολύτως τη μη παραγραφή των σκανδάλων και τη δικαστική ολοκλήρωση της κάθαρσης, που αποτελεί μεγάλη αναγκαίότητα για την κοινωνία μας - για να μην προχωρήσει και άλλο και, αντίθετα, ν' ανακοπεί η σήψη και το κίμα του αμοραλισμού - ζήτημα τιμής για τον πολιτικό κόσμο και θωράκιση της Δημοκρατίας.

Η σημαντικότερη, πάντως, προσφορά της κυβέρνησης Τζαννετάκη είναι ότι προώθησε την αντίληψη ότι είναι αναγκαίες και δυνατές οι συναινετικές διαδικασίες και η συνεργασία των πολιτικών δυνάμεων, ακόμα και εκείνων με τις πιο αντίθετες ιδεολογικές και ιστορικές καταβολές. Είναι βέβαιο ότι τώρα και οι ηγέτες της ΝΔ αντιλαμβάνονται ότι, ακόμα και στην περίπτωση που το κόμμα τους εξασφαλίζει στις εκλογές του Νοεμβρίου αυτοδυναμία πλειοψηφία, δεν θα μπορέσει να κυβερνήσει και να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της χώρας χωρίς την ενεργητική συμμετοχή, και όχι απλώς την ανοχή, και της Αριστεράς.

Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ του Παύλου Μπακογιάννη - που τον διέλεξαν οι εγκέφαλοι της τρομοκρατίας ως στόχο ίσως και για την αντιδικτατορική του δράση στην περίοδο της χούντας, αλλά οπωσδήποτε για τη συμβολή του στη συνεργασία ΝΔ και Συνασπισμού - έδειξε περισσότερο από κάθε άλλη φορά ότι στόχος των κέντρων που εμπνέουν και καθοδηγούν τις αυτοκαλούμενες επαναστατικές οργανώσεις του εγκλήματος, της αυθαιρεσίας και του αίματος είναι η ίδια η πολιτική ομαλότητα και η Δημοκρατία.

Η, έστω και πρόσκαιρη, ενότητα που έδειξε ο πολιτικός κόσμος απέναντι στο έγκλημα, η ψυχραιμία και η υπεύθυνη στάση ιδιαίτερα του προέδρου της Νέας Δημοκρατίας **Κ. Μητσοτάκης** στις ώρες της μεγάλης προσωπικής του δοκιμασίας, ματαίωσαν την απόπειρα αναταραχής και δημιουργίας χάσματος αίματος ανάμεσα στις αντιπαλές πολιτικές εχθρότητες σε πρόσφατο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου:

Του Κώστα Μητρόπουλου

εμπόδια στην ορθολογική κατανομή των οικονομικών πόρων, (ε) την αναδιοργάνωση των αναπτυξιακών φορέων ώστε να γίνουν ικανοί να αναλάβουν οι ίδιοι επενδυτικές δραστηριότητες, ιδιαίτερα σε κλάδους στρατηγικής σημασίας για την ανάπτυξη της χώρας, για τους οποίους η ιδιωτική πρωτοβουλία δεν δείχνει ενδιαφέρον.

Βασική προϋπόθεση για την προώθηση των επενδύσεων, ιδιω-

άλλες πρόσθετες πηγές κεφαλαίων. Οι προσπάθειες θα κατευθυνθούν κυρίως στο να εξασφαλισθεί η μεταφορά αυξημένων πόρων από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα αλλά και στη δημιουργία ενός ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος που θα επιτρέψει την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και την αύξηση της αυτόνομης εισροής ιδιωτικών κεφαλαίων από το εξωτερικό.

Η ΜΕΙΩΣΗ των δημοσίων ελλειμμάτων είναι αναγκαία και για τη διατήρηση ισορροπίας

ρο έλεγχο και την εκλογίκευση των δημοσίων δαπανών, θα στηρίζεται όμως κατά κύριο λόγο στο σκέλος των δημοσίων εσόδων. Πρωταρχική επιδίωξη θα είναι η λήψη μέτρων για την πάταξη της φοροδιαφυγής και τη διευρύνση της φορολογικής βάσης και γενικότερα η αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος ώστε να γίνει περισσότερο αποτελεσματικό και κοινωνικά πιο δίκαιο.

Η ΔΡΑΣΤΙΚΗ όμως μείωση των δημοσίων ελλειμμάτων, μολονότι αναγκαία και σημαντική, δεν είναι αρκετή μόνη της για την προώθηση των επιθυμητών προσαρμογών στην οικονομία. Παρά την πρόοδο που έχει συντελεσθεί στην οικονομία τα τελευταία χρόνια, τα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η χώρα δεν έχουν βρει ακόμα τη μόνιμη λύση τους. Ο πληθωρισμός, μετά τη σημαντική υποχώρησή του τα τελευταία χρόνια, σταθεροποιήθηκε το 1989 σε υψηλό επίπεδο, υπερτριπλάσιο του μέσου όρου της Κοινότητας, ενώ τους τελευταίους μήνες έχουν ενισχυθεί οι πληθωριστικές προδοκίες. Το έλλειμμα των τρεχουσών συναλλαγών της χώρας με το εξωτερικό, που υποχώρησε βαθμιαία μετά το 1985 για να περιορισθεί, ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, το 1988 στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 25 ετών, παρουσιάζει τους τελευταίους μήνες επιδείνωση. Η σημερινή κατάσταση της οικονομίας επιβάλλει τη συνέχιση και ένταση της προσπάθειας που κατεβλήθη τα τελευταία χρόνια για την αποκλιμάκωση του πληθωρισμού και τη συγκράτηση του ελλείμματος του ισοζυγίου πληρωμών. Χρειάζεται, επομένως, μια συντονισμένη μακροοικονομική πολιτική, που να χρησιμοποιεί ταυτόχρονα και σε κατάλληλο συνδυασμό όλα τα μέσα που έχει στη διάθεσή της για να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά και με μικρότερο οικονομικό και κοινωνικό κόστος ο πληθωρισμός και τα ελλείμματα του ισοζυγίου πληρωμών και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για μονιμότερη οικονομική ανάπτυξη και βελτίωση του βιοτικού επιπέδου.

* Ο κ. Κ. Σημίτης είναι βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, τ. υπουργός Εθνικής Οικονομίας.

«πλήττει κατά πρώτο λόγο άμεσα και απευθείας τα πρωταρχικά θεμελιώδη δικαιώματα, όπως είναι η ζωή και η σωματική ακεραιότητα»

επιδιώκει: «να καταστρέψει τα μέσα άμυνας των δυτικών δημοκρατιών, συνιστά σοβαρό πλήγμα για τη δημοκρατική οργάνωση των κρατών και απειλή για τις διεθνείς σχέσεις» (Δελτίο Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, 2ας Μαΐου 1989).

Η ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ν' αποδοθεί σε οποιοδήποτε κόμμα για μικροκομματικούς λόγους η αδικη κατηγορία ότι υποθάλπει τρομοκράτες και η κατασκευή «δολοφόρων» για λόγους εντυπωσιασμού ή από αφέλη αποδοχή «καταγγελιών» και «πληροφοριών» υπόπτων κέντρων ευνοούν τα σχέδια των εχθρών της Δημοκρατίας. Γι' αυτό τα κόμματα και ο Τύπος οφείλουν να είναι διπλά προσεκτικοί στους χειρισμούς τους σε ένα θέμα όπως η τρομοκρατία, που τείνει να γίνει αληθινά εθνικό από την άποψη των απειλών που αντιπροσωπεύει.

Είναι, αλήθεια, δύσκολο να καταλάβει κανείς για ποιον λόγο εφημερίδες που δύσκολα διαθέτουν έστω και μισή στήλη για να ενημερώσουν τους αναγνώστες τους για τη δράση μικρών κομμάτων που οπωσδήποτε αντιπροσωπεύουν μερικές χιλιάδες, τουλάχιστον, ψήφων, αφιερώνουν κάθε φορά ολόκληρες σελίδες στις προκηρύξεις των κομμυροφόρων. Ούτε καν λόγοι κυκλοφοριακοί δεν δικαιολογούν μια τέτοια ευνοϊκή μεταχείριση, αφού είναι αμφίβολο αν ενδιαφέρουν πια αναγνώστες τα αναρά κатеβατά με τις ξεπερασμένες θεωρίες του 19ου αιώνα των ανώνυμων και απρόσωπων ψευδοεπαναστατών.

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ της πολιτικής, κοινωνικής και θρησκευτικής κρίσης, που μία από τις συνέπειές της είναι και η παραπομπή του πρώην Πρωθυπουργού και υπουργών στο Ειδικό Δικαστήριο, η τρομοκρατία, η μόλυνση του περιβάλλοντος, τα ελλείμματα του προϋπολογισμού, τα ναρκωτικά είναι μερικά από τα προβλήματα που, μαζί με τα εθνικά και την πορεία προς την ενωμένη Ευρώπη, απαιτούν την ευρύτερη δυνατή συναίνεση. Προβλήματα από εκείνα που και διεθνώς σήμερα θεωρούνται από πολιτικούς ηγέτες και θεωρητικούς σημαντικότερα από τις κομματικές ή ταξικές αντιθέσεις, από «την πάλη μεταξύ σοσιαλισμού και καπιταλισμού». (Βλέπε και πρόσφατες δηλώσεις Σεβαρντνιάτσε στις εφημερίδες της 3ης Οκτωβρίου, αλλά και παλαιότερες του **Ακίλε Οκέτο** και του **Γκορμπατσώφ**).

Πριν από λίγες μέρες, ο γραμματέας του Πολωνικού Ενιαιου Εργατικού Κόμματος (Κομμουνιστικού) **Μ. Ρακόφσκι** σε ραδιοτηλεοπτική του ομιλία για τις προγραμματικές δηλώσεις της κυβέρνησης **Μαζοβιέτσκι** είπε ανάμεσα σε άλλα: «Σήμερα, στην Πολωνία, η "Αλληλεγγύη" και το ΠΕΕΚ, καθώς και οι οπαδοί τους, είναι οι δύο βασικές πολιτικές δυνάμεις. Μας χωρίζει ακόμα η δυσπιστία. (Αλλά) οι διαχωριστικές γραμμές που αποτελούν κληρονομιά του παρελθόντος μπορεί και πρέπει να ξεπεραστούν». («Αυγή», 24 Σεπτεμβρίου).

• Στην Πολωνία, πρόεδρος είναι ο **Γιαρούζελσκι**, που κήρυξε τον στρατιωτικό νόμο για να καταστείλει το κίνημα της «Αλληλεγγύης» πριν από οκτώ χρόνια, και πρωθυπουργός ένας από εκείνους που είχε κλείσει στη φυλακή για την αντικαθεστωτική δράση του. Συνεργάζονται για να βγει η πατρίδα τους από το αδιέξοδο στο οποίο την οδήγησε ο δογματικός «υπαρκτός σοσιαλισμός» και η σοβιετική επικυριαρχία.

Στην Ελλάδα, το ΠΑΣΟΚ, με τη δικαστική προπαγάνδα του, χαρακτηρίζει «ανιερή συμμαχία» την κυβερνητική συνεργασία ΝΔ και Συνασπισμού, στην οποία το ίδιο αρνήθηκε να πάρει μέρος για να διατηρεί τις διαχωριστικές γραμμές και να τις μετακινεί κατά τα κομματικά του συμφέροντα και τις ορέξεις του ηγεμόνα του. Και καλεί τους αριστερούς να αποδοκιμάσουν τον Συνασπισμό στις εκλογές, για να σωθεί το ίδιο από την κατάρρευση, εν ονόματι των θυσιών τους και των επιφυλίων συγκρούσεων της δεκαετίας του Σαραντά και των διωγμών που ακολούθησαν από Δεξιά και Κέντρο κατά της Αριστεράς. Να τον αποδοκιμάσουν για την προσπάθειά του να βγει η χώρα από το αδιέξοδο στο οποίο η ίδια η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ είχε οδηγήσει. Αλλά όσοι ποντάρουν στους διαχωρισμούς και τις έριδες του παρελθόντος, από τις οποίες μάλιστα οι ίδιοι ήταν απόντες, όχι μόνον προσφέρουν πολύ κακή υπηρεσία στον τόπο, αλλά και θα είναι σίγουρα οι χαμένοι.

“Για να τεθούν υπό έλεγχο τα δημόσια ελλείμματα σε μόνιμη βάση είναι πρώτα αναγκαίο να σταθεροποιηθεί το ύψος του δημόσιου χρέους σε σχέση με το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός πρέπει να εξαλειφθεί το πρωτογενές δημόσιο έλλειμμα”

κών και δημοσίων, είναι η εξασφάλιση επαρκών οικονομικών πόρων για τη χρηματοδότησή τους. Η σοβαρή ανισορροπία που υπάρχει σήμερα ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση εγχωρίων αποταμιευτικών πόρων δεν αφήνει σημαντικά περιθώρια για τη χρηματοδότηση ενός υψηλότερου επιπέδου επενδύσεων. Κύρια αιτία της ανισορροπίας αυτής είναι η μεγάλη αύξηση των δανειακών αναγκών του δημόσιου τομέα, που συνδέονται κατά το μεγαλύτερο μέρος με καταναλωτικά ελλείμματα, και η μείωση της ροής για αποταμίευση στον ιδιωτικό τομέα. Απαιτούνται, επομένως, μέτρα για τη δραστική μείωση των καταναλωτικών ελλειμμάτων του δημόσιου τομέα και την αύξηση της ιδιωτικής αποταμίευσης. Στον βαθμό που η ζήτηση κεφαλαίων για επένδυση δεν θα γίνει δυνατόν να ικανοποιηθεί από εγχώριους αποταμιευτικούς πόρους, το έλλειμμα θα καλυφθεί από πηγές του εξωτερικού. Με δεδομένο όμως το ύψος του εξωτερικού χρέους, η προσφυγή στον εξωτερικό δανεισμό για τη συμπλήρωση των εγχωρίων πόρων δεν είναι δυνατή, ούτε επιθυμητή. Επομένως, θα πρέπει να αναζητηθούν